

Partiū gene-
rationi subser-
uentiū brevis
enumeratio.

Vtendi appe-
titus generati-
onis organū
adfectus.

videtur unq̄ instituta fuisse. Prouidi uerò solertisq̄ rerum Opificis opera, quæ multis annorū
millibus iam suffecerunt & perdurarūt, adhuc permanēt, mirabili quadam arte ab ipso inuēta,
ut semper pro hominibus qui corrūpuntur noui succedant, perpetuaq̄ speciei conseruatio fiat.
Homines namq̄ initio ita extruxit, ut unus quidem potissimū foetus principij rationē expor-
geret, alter autem id suscipiens foetū enutritet foueretq̄. Sic uiro organa, testes scilicet ipsos in-
didit, quæ præcipuum noui constituendi hominis principium efformarent, uasa illis adiungēs
duplicia: alia quidem materiā ex qua hī apte semen cōficerent apportantia, alia uerò iam conse-
ctū in unū meatū, qui opportunē id in uterū proijciat, deducētia. Is enim mulieri dat, ut prin-
cipiū hoc cōcipiat: deinde is quoq̄ uasis cōferitur, quorū beneficio genitura temporis successu
enutritur, ac præcipuo Naturæ miraculo in nouum hominem prodeat. Interim & testes uas-
saq̄ illorū functionibus seruientia uterus sibi uendicat, ut & mulier aliquā primarij principij ra-
tionē foetui adijciat. Quinetiā his omnibus non hominū duntaxat, sed & ceterorū animalū ge-
nerationi famulantibus organis meras cōmiscendorū corporū libidines, & peculiarē quandā
delectationis uim ad generationē rerum Opifex copulauit, ipsi uerò animæ ea usura mirabilem
quandam & indicibile utendi appetitū quoq̄ largiens. A quo usu animalia incitata & stimula-
ta, etiā si stulta aut iuuenilia, aut ratione priuata prorsus fuerint, prouident tamē successione spe-
ciei, haud secus q̄ si omnino essent prudentia. Quū enim Opifex haud ignoraret substantiā, ex
qua instrumenta generationi subseruientia creauit, perfectam sapientiā neutiq̄ admittere illece-
bram & uelut inelcationē, quam solam accipere poterāt, ad salutē conseruationemq̄ speciei ijs
indidit, delectationē uehementissimā illarū partiū usui adijciens. Atq̄ hinc illa in Timæo Plato-
nis de generationis amore à rerū Opifice nobis ingenta differētia est sententia: Quocirca pu-
dendorū naturæ in uiris insita uis inobediens ac imperiosa, & quasi animal nō exaudis ratio-
nem, furiosarū libidinū uolentia, subijcere sibi cuncta conatur. Vulua quoq̄ & uterus in scēmi-
nis pari ratione animal auidū generandi, si in tempestiue diuq̄ à generando abstineat, aggrē fert
morā, plurimumq̄ indignatur. Vt modò nihil dicā de amore, quo animalia suos prosequuntur
foetus: & temperie à Natura mulieri priuatim cōcessa, ut nō solū utero adhuc cōtento foetui ali-
mentū subministraret, uerū natū quoq̄ suis mamillis tam sedulo & sollicitē enutriat. Quam uerò
affabre hasperinde ac reliqua generationi subministrantia organa extructa sint, iam paulatim
auditorus es, quum cuiusq̄ organi situm, formam, substantiam, connexum, uasa, neruos, ortū,
inuolucra, quibus integritur aut constat, ductus, actiones, usus, & eius generis reliqua, à uiro-
organis statuens sermonis initium, prosequi pergam.

DE VIROVVM ORGANIS GENERATIO- ni subseruientibus. Caput XIII.

PRÆSENTIA organa primū uigesima figura, mox uigesima secunda & ui-
gesima tertia absolutissimē exprimuntur, quemadmodum earum Index manifestō edocuit.

Quæstiones
ac controuer-
sæ circa
tione de gene-
rationis orga-
nis obuiæ.

IRI semen primariū hominis effectiui esse principiū, medicis iuxta ac phi-
losophis concessum est omnibus: mulierē uerò semen emittere, & effectiui
principij partē præbere, Aristoteles & alij pleriq̄ inficiantur. Rursus nō mi-
nus ambigitur, nunquid genitale semē duorū principiorū materialis et effe-
ctiui rationē subeat, ut cū Diuo Hippocrate et Polybo Galenus existimat:
an effectiui tantū, ut Aristotelis est opinio, qui licet principij motionis mē-
struo sanguini à semine inferri arbitrabatur, non tamē ex ipso, uelut ex ma-
teria, animal formari putabat. His præter alias de seminis materia, & ipsius ab animalis parti-
bus sedibusq̄ decisione, ac uasorū seminaliū ductu, forma, ortu, numero, insertionē, præterea et
acetabulorū in utero essentia, & sanguinis mēstrui natura, foetusq̄ enutritio, inter primarios
medicos & philosophos innumeras atq̄ penitus ex diametro contrarias dissensiones, accedit,
quæ testium sit conformatio, & nunquid semen illi, ut Galenus annuit, generent: num uerò tan-
tum planarum, quæ Græcis λεία uocantur, quasq̄ textrices suis telis appendent, uicem ex Pe-
ripateticorum sententia gerant. Vt interim præteream mille de foetus formatione, & quando
malesculus, quando femina producat, de foetus ad parentes similitudine, ac signis, de optima
animæ parte: num scilicet hæc calor semini innatus, alia ue substantia sit, aut alicunde missa, ac ali-
quid prorsus incorporeū aut corporeū: & rursus si ita sit, num id cū homine, an prius cū omni-
bus animis creet, unde id dimittatur, præterea mortalē ne an immortale sit, eiusq̄ generis alias
penē infinitas philosophorum medicorumq̄ differēcias, & quæ cælum terræ miscēt nomina à
uarijs usurpata autoribus, ac diuersis pugnantibusq̄ partibus diuersimodē imposita, & denuo
ab

ab interpretibus miserē conuersa. Aded sanē, ut inge-
procellis fluctuans, uehementer ambigem, unde gen-
no omine auspicer. Si enim meā cōmemoratorum
ter hoc quod sanctissimæ religionis nostræ fides nō
ritò in dubiū uocari prohibet, hæc q̄ nostra actus rerū
oblectatur, qui de seminarijs instrumentis incidere
tatem nō leuem pararet. Rursus si postpositis aliorū
grediar, pleraq̄ illorū placitis repugnantia occurren-
manca inter ceptaq̄ reddet oratio. At quum alicund
subijciatur: quam ubi ex diffecione uerā (qualem pri-
silio in procinctu erit, quid de quamplurimis dogma-
tationem sentiendum sit. In quibusdam autē quan-
nihil quod tibi omni ex parte sanū uidebit, adinueni-
atq̄ decet iurans, tuo sensui derogare lubeat, rationē
miraberis, omnes qui huiusmodi tractationē aggre-
norū constructione, tot opinionū portēta in uexillē,
diffecitibus argumētis eosdē autores sua placita An-
ex his sententiarū fluctibus assequuta Anatomē facili-
fabricā ordine explicabo. Testium itaq̄ in uiris si-
forū numerus, unde & διδυμοι & gemini appellatur: qu-
tres simul reperiantur, at id rariū q̄ nōnulli existima-
ex meliceridum, aut steatomatum, aut athecoromati-
Porro testium forma, substantia, tunica, & illorū fun-
rent singulis. Sunt igitur testes rotundi, sed paulo ad-
di: dein humiliori parte nōnihil obtusiores ampliore
admodū obscure: etiā si testes ouorū nomē à perisq̄,
na superficie nullū penitus sinū impressionem ue aut
alba, lactea, molli, & sibi undecūq̄ simili ac cōtinua, n-
guis tenuissimisq̄ oppleta sit, ob idq̄ rara cauerno sa-
deat. Atq̄ id parū alijs animaduersum est diffecionis
diffecandum testē uehementius cōprimere soleā. Ne-
tem ue exiguit, præter eā quæ secundariō ipsi ei sine
næ uascula ue, quæ testium substantię implicari diceba-
dam. Testes pluribus tunicis seu inuolucris integitū
alijs autē priuatim singulos testes inuoluentibus. An-
bus tunicis & seminarijs uasis, cutis ipsa & membra-
nimus, perinde atq̄ uniuersum corpus, amplexantē, &
inuolucra: cutis quidē unū, quod reliqua corporis cute
interstinguit, ac quibusdā scroū, quibusdā uerò (qu-
cis uerò & & & dicitur. Alterū autē cōmune inuolucrum
cutis, longē q̄ in reliquo corpore tenuior, sed uenis fi-
tenuitate cutis & membrana aliud peculiariter hīc, ut &
dem nullas inter ipsas interuenit adeps: nō aliter pro-
nuiusq̄ uoluisse à cute & ea membrana obduci inuolu-
bro omnē abesse pinguedinē. Nam & si membrana
xunt circa testes ad sit copia, nullus tamē, ut ferē in reli-
Porro utrumq̄ testē priuatim inuoluentes tunica, ar-
cē admodū uariāt. Vna enim, quæ & exterior est, tes-
peritonei amplitudini cōmittunt, induit, ualida quidē
uenā arteriamq̄ seminales, ac dein uas semē à teste sur-
dine in inguinū regionē ipsūmq̄ scroū duci audies, il-
quod peritonæi pars processusq̄ merito censet, itaq̄ a
deduci pronasci cernimus. Hoc inuolucrum seu tun-
membrana cōtingit, fibris quibusdā membranis illi cōn-
aliā testium tunicā cōstituere arbitratu fuerim, uti etiā si
spicimus. Ab his nāq̄ membranis fibris tunica inter di-
oppleta inuenimus. Ceterū quæ dextrī testis tunica si-